

הכנסת
מרכז המחקר והמידע

כ"ה בשבט תשע"ז
21 בפברואר 2017

לכבוד

חברת הכנסת איילת נחמיאס ורבין

שלום רב,

הנדון: נתונים על ישראלים שנפגעו בחו"ל והוכרו כנפגעי פעולות איבה

לבקשתך, מוצגים במסמך זה נתונים על ישראלים שנפגעו בחו"ל (פצועים והרוגים) שהוכרו או שלא הוכרו כנפגעי פעולות איבה על ידי המוסד לביטוח לאומי, בשנים 2000–2016.

לפי [חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970](#) פגיעת איבה היא "פגיעה מפעולות איבה של כוחות צבאיים או צבאיים למחצה של מדינה עוינת לישראל, מפעולות איבה של ארגון עויין לישראל או מפעולות איבה שבוצעו תוך סיוע לאחד מאלה, בשליחותם או מטעמם או על מנת לקדם מטרותיהם."

הגדרה זו תוקנה בשנים 2006 ו-2007, ונוספו לה סייגים, ובהם ש"אם פעולות האיבה כאמור אירעו מחוץ לישראל או לאזור – מטרותן היתה פגיעה בישראל", כי מדובר ב"פגיעה ממעשה אלימות, שמטרתו העיקרית פגיעה באדם בשל השתייכות למוצא לאומי-אתני, ובלבד שהוא נובע מהסכסוך הישראלי-ערבי, או ש"נעשה בידי ארגון טרור שהוכרז לפי סימן א' לפרק ב' בחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016".¹

נציין כי לאחרונה הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק פרטית של חה"כ חיים ילין וחה"כ דוד ביטן בנושא הקמת ועדת חריגים לנפגעי פעולות איבה שהתרחשו בחו"ל, ולפיה שר העבודה והרווחה ימנה ועדת חריגים שתהיה מוסמכת להכיר בתושב ישראל אשר נפגע בפעולות איבה שהתרחשה בחו"ל, ואשר לא כוונה נגד העם היהודי או ישראל או שמטרתה המשנית אינה פגיעה בישראל, כנפגע פעולות איבה לפי החוק העיקרי. ² הצעת החוק זכתה לתמיכת הממשלה, עברה בקריאה טרומית במליאה ב-25 בינואר 2017 והועברה לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות להכנה לקריאה ראשונה.

היחידה לביטחון ותביעות במשרד הביטחון, היא הרשות המאשרת, שבסמכותה לקבוע שפגיעה שארעה היא פגיעת איבה.³ הנתונים באשר להליכי תביעת הכרה וזכויות כנפגע פעולות איבה מרוכזים במוסד לביטוח לאומי, המטפל בתביעות ובמתן הזכויות הרלוונטיות.

מאגף נפגעי פעולות איבה במוסד לביטוח לאומי נמסר כי בשנים 2000–2016 היו 302 ישראלים (חללים ופצועים) שנפגעו בחו"ל והוכרו כנפגעי פעולות איבה על-ידי הרשות המאשרת במשרד הביטחון ב-22 פעולות איבה, בהם 44 הרוגים (כ-15%) ו-258 פצועים בדרגות חומרה שונות (כ-85%). בשנים אלה תועדו

¹ [חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970](#), סעיפים 1, 4, 5.

² [הצעת חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה \(תיקון - הקמת ועדת חריגים לנפגעי פעולות איבה שהתרחשו בחו"ל\), תשע"ז-2017](#), פ/3708/20.

³ ראה סעיף 10 [לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, תש"ל-1970](#), כניסה אחרונה: 20 בפברואר 2017; אסנת כהן, מנהלת אגף נפגעי פעולות איבה במוסד לביטוח לאומי, שיחת טלפון, 25 בינואר 2017.

במוסד לביטוח לאומי 15 אירועים אלימים בחו"ל, שלא הוכרו כפעולות איבה, בהם נפגעו 178 ישראלים (5 הרוגים ו-173 פצועים בדרגות חומרה שונות) שלא הוכרו כנפגעי פעולות איבה.⁴ אירוע נוסף, שארע ביוני 2016 (פיגוע בנמל התעופה באיסטנבול) נמצא בהליך הכרה. בטבלה שלהלן מוצג פירוט האירועים, הנפגעים בהם וההכרה בהם כנפגעי פעולות איבה.

⁴ מיכל ויצמן ניסים, אגף נפגעי פעולות איבה במוסד לביטוח לאומי, מכתב, 20 בפברואר 2017. הנתונים מעודכנים לסוף שנת 2016.

הכנסת
מרכז המחקר והמידע

לא הוכרו כנפגעי פעולות איבה			הוכרו כנפגעי פעולות איבה		מספר הנפגעים הישראלים באירוע	אישור האירוע כפעולת איבה	תיאור האירוע	מקום האירוע	תאריך
סיבת הדחיה	הרוגים	פצועים	הרוגים	פצועים					
הנפגע לא המשיך בהליך ההכרה	-	1	-	-	1	לא	התפוצצות מכונית בכיכר במדריד	מדריד	2.7.2000
	-	-		1	1	כן	ירי	ירדן	5.12.2000
	-	-	1	-	1	כן	ירי	ציריך	7.6.2001
לא ענה על הגדרת תושב על פי החוק	1	-	4	-	4	כן	הפיגוע במגדלי התאומים	ניו יורק	11.9.2001
3 הפסיקו טיפול בהכרה, 13 לא נמצא קשר סיבתי בין הפגיעה לאירוע		16	3	27	46	כן	מחבל מתאבד במכונית תופת במלון "פרדייס"	קנייה	28.11.2002
	-	1	-	-	1	לא	פיצוץ משאית תופת בבית כנסת	תוניס	11.4.2002
	1	-	-	-	1	לא	רצח בודד	סיני	17.4.2002

לא הוכרו כנפגעי פעולות איבה		הוכרו כנפגעי פעולות איבה		מספר הנפגעים הישראלים באירוע	אישור האירוע כפעולת איבה	תיאור האירוע	מקום האירוע	תאריך	
סיבת הדחיה	הרוגים	פצועים	הרוגים						פצועים
אין מידע על סיבת הדחיה	-	1	1	1	3	כן	מכונית תופת בבית כנסת	איסטנבול	15.11.2003
28 נדחו, 23 הפסיקו טיפול בתביעה, 36 לא הגישו תביעה	-	87	12	163	262	כן	פיצוץ מכונית תופת בטאבה וראס השטן	סיני	7.10.2004
	-	-	2	-	2	כן	מחבר מתאבד בשגרירות ישראל באוזבקיסטן	אוזבקיסטן	30.7.2004
	-	1	-	-	1	לא	מחבל מתאבד	קהיר	30.4.2005
	-	4	-	-	4	לא	מחבל מתאבד בשארם א-שייח	סיני	23.7.2005
	-	2	-	-	2	לא	פיצוץ מטען חבלה בשוק	הודו	29.10.2005
	-	-	2	1	3	כן	פיגוע בעמאן	ירדן	9.11.2005
	-	-	-	1	1	כן	דקירה בבית כנסת	מוסקבה	11.1.2006
	-	39	-	-	39	לא	התהפכות אוטובוס	סיני	22.8.2006

לא הוכרו כנפגעי פעולות איבה			הוכרו כנפגעי פעולות איבה		מספר הנפגעים הישראלים באירוע	אישור האירוע כפעולת איבה	תיאור האירוע	מקום האירוע	תאריך
סיבת הדחיה	הרוגים	פצועים	הרוגים	פצועים					
	-	4	-	-	4	לא	פיצוץ מטען באנטוליה	טורקיה	28.8.2006
פגוע נפש אחד לא המשיך בהליך התביעה	-	1	6	1	8	כן	פיגוע בבית חב"ד במומבי	הודו	26.11.2008
	-	1	-	-	1	לא	איום באקדח על קבוצה ישראלים	לונדון	26.12.2008
	-	-	-	3	3	כן	ירי לעבר תיירים ישראלים	דנמרק	31.12.2008
	-	1	-	-	1	לא	שבי	לוב	19.3.2010
	-	1	-	-	1	לא	אירוע דקירה באומן	אוקראינה	26.9.2010
	-	1	-	-	1	לא	פיצוץ בבית קפה	מרוקו	28.4.2011
	1	-	-	-	1	לא	רצח על ידי ערבי סורי במעונות אוניברסיטת גוטינגן	גרמניה	17.12.2011
	-	-	-	1	1	כן	מטען הוצמד למכונית בניו דלהי	הודו	13.2.2012

לא הוכרו כנפגעי פעולות איבה	הוכרו כנפגעי פעולות איבה		מספר הנפגעים הישראלים באירוע	אישור האירוע כפעולת איבה	תיאור האירוע	מקום האירוע	תאריך		
	פצועים	הרוגים						פצועים	הרוגים
נפגע נפש אחד לא המשיך טיפול בתביעה	1	1	3	-	5	כן	ירי בטולוז ובפריז	צרפת	22.3.2012
נפגע אחד נדחה, 5 נפגעים לא המשיכו בהליך התביעה	-	6	5	45	56	כן	פיצוץ באוטובוס בבורגאס	בולגריה	18.7.2012
	-		-	1	1	כן	פיגוע ירי	רוסיה	25.7.2013
	-	-	-	1	1	כן	תקיפה על רקע אנטישמי	אוסטרליה	26.10.2013
	-	-	2	-	2	כן	ירי במוזיאון בבריסל	בלגיה	24.5.2014
הרוג אחד לא אושר כי לא היה התושב ישראל, ונפגע קל אחד עדיין בהליך הכרה	1	1	-	-	2	כן	ירי בהיפר כשר בפריז	צרפת	9.1.2015
	-	1	-	-	1	לא	תקיפה באומן	אוקראינה	14.9.2015
	-	-	-	1	1	כן	אירוע דקירה	איטליה	12.11.2015
	-	-	-	1	1	כן	אירוע תקיפה בברלין	גרמניה	18.3.2016

הכנסת

מרכז המחקר והמידע

לא הוכרו כנפגעי פעולות איבה	הוכרו כנפגעי פעולות איבה		מספר הנפגעים הישראלים באירוע	אישור האירוע כפעולת איבה	תיאור האירוע	מקום האירוע	תאריך		
	הרוגים	פצועים						הרוגים	פצועים
סיבת הדחיה									
	-	-	3	10	13	כן	מחבל מתאבד באיסטנבול	טורקיה	19.3.2016
	-	2	-	-	2	לא	מחבל מתאבד בבריסל	בלגיה	22.3.2016
הנפגע והאירוע בהליך הכרה ברשות המאשרת	-	1	-	-	1	בהליך הכרה	פיגוע בנמל התעופה באיסטנבול	טורקיה	28.6.2016
	5	173	44	258	479	סך הכול			

בכבוד רב,

מתן שחק,

מרכז המחקר והמידע של הכנסת

אישור: אורי טל-ספירו, ראש תחום שירותי מידע.

הכנסת

מרכז המחקר והמידע